

Informatie betreffende de situatie rond Oekraïne, dinsdag 15 maart 2022

- Nieuwe Europese sancties
 - Overzicht nieuwe sancties (via Business Europe)
 - Beknopt overzicht eerdere EU sancties
 - Informatie Russische tegen acties
 - Ontwikkelingen agrarische grondstoffen
 - Opvang Oekraïense vluchtelingen
 - Financiële informatie
-

Nieuwe Europese Sancties

Op 15 maart 2022 besloot de EU een vierde pakket economische en individuele sancties op te leggen als reactie op de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne. Zo is Rusland de status van ‘meest begunstigde natie’ afgenomen. Die status geeft landen bepaalde handelsvoordelen om zo de handel met de EU te vergemakkelijken. Zie [dit artikel van Reuters \(engels\)](#) voor verdere uitleg. Dit maakt verdere handelsbeperkingen en zelfs verboden mogelijk. De EU introduceerde deze handelsbeperkingen:

- Dual use goederen en diensten mogen helemaal niet meer worden geëxporteerd
- Exportrestricties op technologie
- Verbod op export van luxegoederen, met name luxeauto's
- Importverbod op ijzer en staal vanuit Rusland en Belarus (verlies van 3,3 miljard aan export voor Rusland)

Daarnaast omvatten de nieuwe maatregelen een verbod op:

- alle transacties met bepaalde staatsbedrijven
- het verlenen van ratingdiensten aan een Russische persoon of entiteit
- nieuwe investeringen in de Russische energiesector, uitzonderingen zijn kernenergie en bepaalde andere producten die naar de EU worden getransporteerd.

De Raad heeft de lijst uitgebreid van personen die banden hebben met de Russische defensie- en industriële basis en aan wie strengere exportbeperkingen zijn opgelegd met betrekking tot dual use goederen en goederen en technologie die zouden kunnen bijdragen aan de technologische verbetering van Rusland van zijn defensie- en veiligheidssector.

Ook zijn meer Russische prominenten op de sanctielijst geplaatst waardoor zij niet meer bij hun geld en bezittingen in Europa kunnen.

De sancties zijn van tevoren besproken en afgestemd met internationale partners zoals de VS en het VK.

Overzicht nieuwe sancties (via Business Europe)

We would like to share with you the latest information on the adopted restrictive measures / sanctions against Russia, following the invasion of Ukraine is adopted.

1) EU

You may access below to the documents related to the EU's 4th package of sanctions:

- The Council's Press Release: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/03/15/russia-s-military-aggression-against-ukraine-fourth-eu-package-of-sectoral-and-individual-measures/>
- The legislation: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2022:0871:FULL&from=EN>
- Also, a list of sanctioned individuals and entities, published on 11 March: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:2022:084:TOC>

This set of measures:

- Prohibits all transactions with certain *state-owned enterprises*, for instance those publicly controlled or with over 50 % public ownership or in which Russia, its government or Central Bank has the right to participate in profits or with which Russia, its government or Central Bank has other substantial economic relationship.
 - Prohibits the provision of any *credit rating services*, as well as access to any subscription services in relation to credit rating activities, to any Russian person or entity.
 - Expands the *list of persons connected to Russia's defence and industrial base*, on whom tighter export restrictions are imposed regarding dual-use goods and goods and technology which might contribute to Russia's technological enhancement of its defence and security sector. The list includes important names from the Russian industry, such as Mr. Alexander Shokhin, President of the Russian Union of Industrialists and Entrepreneurs (RSPP).
 - Prohibits new investments in the Russian energy sector, as well as a to introduce *a comprehensive export restriction on equipment, technology and services for the energy industry*, with exceptions applied to ensure critical energy supply in Europe, as well as to prevent or mitigate an event likely to impact human health or the environment.
 - Introduces further restrictions concerning imports, transport and provision of different services regarding certain *iron and steel products* as well as exports of *luxury goods*, whose value exceeds EUR 300 per item, noting that different thresholds apply for some items (such as: EUR 750 for electronic items for domestic use, EUR 1000 for electrical/electronic or optical apparatus for recording and reproducing sound and images, EUR 50 000 for vehicles and EUR 5000 for motorbikes).
 - Expands the list of sanctioned key oligarchs, lobbyist and propagandists pushing the Kremlin's narrative on the situation in Ukraine as well as key companies in the aviation, military and dual use, shipbuilding and machine building sectors.
- **Please note that once again there are transition periods to allow companies to terminate existing contracts.**

WTO

The Council also gave a green light to the Commission to join, on behalf of the EU, a [plurilateral statement](#) on aggression by the Russian Federation against Ukraine with the support of Belarus, that is expected to be issued in the context of the World Trade Organization (WTO). This may include actions in support of Ukraine, or actions to suspend concessions or other obligations with respect to the Russian Federation, such as the suspension of most-favoured-nation treatment to products and services of the Russian Federation.

Furthermore, in light of Belarus' material support to the actions of the Russian Federation, the EU considers that its WTO accession process is to be suspended.

2) UK

New sets of restrictive measures were also adopted by the UK over the past days. You may access them here:

- Asset freezes:
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1060764/Notice_Russia_150322.pdf
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1060263/Notice_Russia_110322.pdf
- Cutting off export finance support to Russia and Belarus:
<https://www.gov.uk/government/news/uk-cuts-off-export-finance-support-to-russia-and-belarus>
- Economic sanctions against Russia (and Belarus): <https://www.gov.uk/government/news/uk-announces-new-economic-sanctions-against-russia>, which amounts to the UK:
 - Denying Russia and Belarus access to Most Favoured Nation tariff for hundreds of their exports, depriving both nations key benefits of WTO membership
 - Publishing initial list of goods worth £900 million - including vodka - which will now face additional 35 percent tariff, on top of current tariffs
 - Banning exports of luxury goods to Russia alongside G7 allies

3) Other countries' measures

Canada has expanded its list of sanctioned individuals:

https://www.international.gc.ca/world-monde/international_relations-relations_internationales/sanctions/russia_regulations-reglement_russie10.aspx?lang=eng.

New Zealand has adopted a first package of measures against Russia, more information on which you may find here: <https://gazette.govt.nz/notice/id/2022-go899?stageDraft>.

Beknopt overzicht eerdere EU sancties

Op 23 februari 2022 nam de EU een 1e pakket maatregelen aan, met onder meer:

- gerichte beperkende maatregelen
- beperkingen op de economische betrekkingen met de niet onder regeringsgezag vallende gebieden van de oblasten Donetsk en Loehansk
- financiële beperkingen

Op 25 februari volgde een 2e pakket, met:

- individuele sancties tegen onder meer Vladimir Poetin, Sergei Lavrov en de leden van de Russische Doema
- economische sancties

Op 28 februari en 2 maart 2022 nam de EU een 3e pakket maatregelen aan, met onder meer:

- levering van uitrusting en materieel aan de Oekraïense strijd-krachten via de Europese Vredes-faciliteit
- sluiting van het luchtruim en de luchthavens van de EU voor alle soorten Russische luchtvaart-maatschappijen

- een verbod op transacties met de Russische Centrale Bank
- een Swift-verbod voor 7 Russische banken
- opschorting van uitzendingen in de EU van de staatsmedia Russia Today en Sputnik
- individuele en economische sancties tegen Belarus

Op 9 maart 2022 nam de EU nieuwe maatregelen aan, waaronder:

- een Swift-verbod voor 3 Belarussische banken
- een verbod op transacties met de centrale bank van Belarus
- de beperking van de financiële instroom uit Belarus naar de EU
- een verbod op het verstrekken van eurobankbiljetten aan Belarus
- beperkingen op de uitvoer van maritieme navigatie- en radiocommunicatie-technologie naar Rusland
- sancties tegen nog eens 160 personen

Zie ook de website van de Europese Commissie:

<https://www.consilium.europa.eu/en/policies/sanctions/restrictive-measures-ukraine-crisis/>

Informatie Russische tegensancties

Gisteravond is door de Russische Doema een nieuwe wet aangenomen die het mogelijk maakt meer dan 500 vliegtuigen van Europese bedrijven die momenteel in het bezit zijn van Russisch vliegtuigmaatschappijen te nationaliseren. Het zou gaan om een totale waarde van 10 miljard dollar. De wet is gelijk door Poetin ondertekend.

Airbus en Boeing, de twee grootste vliegtuigbouwers, hebben aangegeven geen vliegtuigonderdelen meer te leveren aan Rusland.

Hoewel de wet gister is aangenomen betekent dit niet dat het per direct in gaat of in alle gevallen zal gebeuren. De wet maakt dit alleen mogelijk.

Ook gaat dit heel specifiek over deze 500 vliegtuigen en niet over nationalisatie van onderdelen van Europese bedrijven in het algemeen. Hoewel Poetin de intentie heeft uitgesproken dit te willen en de Doema hier waarschijnlijk snel mee in kan stemmen, is dat vooralsnog niet gebeurd.

Ontwikkelingen agrarische grondstoffen

De FAO heeft een [zeer uitgebreide analyse](#) uitgevoerd m.b.t. de significantie van Oekraïne-Rusland op de wereldwijde handel in agrarische producten. Daarnaast vond afgelopen vrijdag een bijeenkomst plaats tussen de landbouwministers van de G7, hierbij [de presentatie](#).

Hieronder een korte samenvatting van de belangrijkste punten:

- 50 landen zijn voor meer dan 30% afhankelijk van Rusland-Oekraïne m.b.t. tarwe en 26 landen zijn voor meer dan 50% afhankelijk van beide landen.
- 25 landen zijn voor 30% of meer afhankelijk van Rusland (N,P,K meststoffen)
- In 2020 was Rusland de grootste exporteur van stikstofmeststoffen, de op één na grootste leverancier van kalium en de op twee na grootste exporteur van fosfor meststof.

- In 2021 was de tarwe-export door de Rusland en Oekraïne goed voor ongeveer 30 % van de wereldmarkt. Gecombineerd vertegenwoordigde de export van zonnebloemolie 55 %.
- Een '**gematigd scenario**' leidt op **korte termijn** tot een stijging van de tarweprijzen met bijna 8,7%, van maïs met 8,2% en die van andere granen (gerst, rogge, haver, sorghum en gierst) met 9,6%. De prijs voor 'overige oliezaden' (o.a. zonnebloemen) zal met 10,5% stijgen. Op **middellange termijn**, zou de tarweprijs met 10,3% stijgen, voor maïs met 8,5%, die voor andere granen met 9.1% en 8,5% voor andere oliezaden.
- Een '**ernstig scenario**', zou op **korte termijn** leiden tot een prijsstijging met 21,5% voor tarwe, 19,5% voor maïs, 20% voor andere granen & 17,8% voor andere oliezaden. Op **middellange termijn** zou de prijs van tarwe met 19,4% stijgen, 13,9% voor maïs, 15,4% voor andere granen en 13,3% voor andere oliezaden.
- Oekraïne zou in 2022 naar verwachting ongeveer 14 miljoen ton maïs exporteren, en de Rusland ongeveer 2,5 miljoen ton. De verwachte export van Oekraïne zou dit seizoen 18 procent van de wereldwijde maïshandel vertegenwoordigen. Hierdoor zou Oekraïne in 2021/22 de op twee na grootste maïsexporteur ter wereld zijn geworden.
- Uit de voorlopige beoordeling van de FAO blijkt dat als gevolg van het conflict tussen de 20 en 30 % van het areaal waarop granen, maïs en zonnebloemzaad worden verbouwd in Oekraïne niet worden geplant of niet worden geoogst tijdens het seizoen 2022/23.
- In het geval van Rusland zal er geen grote verstoring zijn, maar er bestaan wel onzekerheden rondom de impact van internationale sancties op de voedslexport. Op middellange termijn kan het verlies van exportmarkten drukken op boereninkomens, waardoor toekomstige productiebeslissingen negatief worden beïnvloed.
- Markteffecten kunnen ook voelbaar worden in verwante sectoren. Een vermindering van de exporteerbare voorraden van oliezaden (voornamelijk zonnebloem) zou bijvoorbeeld de prijzen van andere oliezaden opdrijven. Een vermindering van de beschikbaarheid van voedertarwe en maïs zou op dezelfde manier de prijzen van voederproducten opdrijven. Gecombineerd zouden deze factoren de vee prijzen opdrijven, waarbij de meer voerintensieve pluimvee- en varkensvleessectoren het meest rechtstreeks worden getroffen.

Opvang Oekraïense vluchtelingen

Vorige week is een informatiepunt geopend waar gemeenten terecht kunnen met vragen over de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Dat gebeurde na het eerste crisisoverleg dat het kabinet over de vluchtelingencrisis heeft gevoerd, meldde staatssecretaris Van der Burg van Asiel. Particuliere opvang gaat ook via gemeenten en veiligheidsregio's lopen, ondersteund door hulporganisaties.

Daarvoor verwijzen wij u graag door naar: [Coördinatie opvang Oekraïense vluchtelingen via Informatiepunt - Gemeente.nu](#)

Voor particuliere opvang verwijzen we door naar:

- [Takecarebnb](#)
- www.nlvoorelkaar.nl

Mocht u hier mee bezig zijn of dit willen doen, raden wij u aan om in eerste instantie contact op te nemen met uw gemeente.

Financiële informatie

Voor meer informatie voor de sancties in de financiële sector verwijzen wij u graag door:

Informatie voor accountants: [NBA presenteert Alert over gevolgen sanctiewetgeving voor accountants](#)

Sanctie alert DNB en AFM [DNB & AFM Sanctiealert – Stand van zaken Rusland en Oekraïne 10 maart 2022](#)

Voor vragen kunt u terecht bij onze collega Edward Feitsma: feitsma@vnoncw-mkb.nl
